

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Capelle aan den IJssel-West

22/12/2022
jaargang 100

nr **63**

De in Capelle aan den IJssel woonachtige leden van de Gereformeerde Gemeenten kerken aanvankelijk aan de Boezemsingel in Rotterdam. Vanaf 18 april 1935 worden er als afdeling van Rotterdam-Centrum echter ook kerkdiensten belegd in Capelle aan den IJssel, in een voormalige kolenschuur aan de De Ruyterstraat. Op 23 mei 1951 wordt deze afdeling zelfstandig. Op 24 januari 1953 legt ds. M. Blok de eerste steen van het huidige kerkgebouw. Hij mediteert daarbij over Genesis 22:14: 'De HEERE zal het voorzien'. Op 15 september 1953 neemt hij de nieuwe kerk in gebruik met een preek over Psalm 84:2-3. De Moriakerk telt 435 zitplaatsen. In 1991 wordt het kerkgebouw uitgebreid met enkele vergaderruimten. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Twee kerken zijn aan 't Woord'. Het aantal belijdende leden bedraagt 275, het aantal doopleden 155.

Ere zij God

Wat betekent Kerstfeest? Dat de hemel op aarde komt. In de velden van Efratha gaat de hemel open.

Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen.

Lukas 2:14

De zonde heeft alles verwoest. Daardoor is er een kloof gekomen tussen hemel en aarde, tussen God en mens. De zonde maakt scheiding tussen de heilige en rechtvaardige God en de zondaar, die de eeuwige dood heeft verdiend. Hebt u er amen op leren zeggen vanuit de doorleving in uw hart? Hebt u doorleefd wat het zeggen wil dat er een peilloos diepe kloof geslagen is tussen hemel en aarde, tussen God en mens? We zien Adam en Eva in het paradijs zich verbergen voor een God voor Wie zij niet meer konden bestaan. Hebt u er 'amen' op leren zeggen en God leren rechtvaardigen als Hij nooit meer naar u zou omzien? Wat is het wonder van Kerst? Dat God Zelf een weg van zalig worden heeft uitgedacht. In de Kerstnacht ontmoeten hemel en aarde elkaar. De hemel gaat open boven de velden van Efratha omdat er een Kind in Bethlehem is geboren om hier op aarde de vloek vanwege de zonde te dragen en weg te dragen. Daarom loopt er een lijn van kribbe naar kruis.

Hemels lied

De engelenzang is begonnen in de hemel. Het Kerstfeest begint in de hoogste hemelen. De engelen zijn gekomen vanuit de hemel naar de aarde. Een hemels lied klinkt in de nacht: 'Ere zij God in de

hoogste hemelen.' God zal Zijn eer ontvangen in het Kind van Bethlehem. Is dat al een wonder voor u geworden? Wij hebben de hel verdiend omdat het heilig recht Gods voldoening eist en eisen moet. Hebt u 'amen' leren zeggen op het vonnis van Gods recht? Omdat God rechtvaardig is, daarom straks het kruis. Daarom klinkt in de velden van Efratha de engelenzang tot eer van de Drie-enige en daaraan verbonden de zaligheid van verloren zondaren. De engelen hebben het bezongen, dat God verheerlijkt zal worden in de hoogste hemelen. Hoe was dat mogelijk? Het is omdat er een kruis stond op Golgotha en de Vader het werk van de Zoon heeft goedgekeurd. De lofzang in de velden van Efratha is onlosmakelijk verbonden met de lofzang in de hemel. Hoe zal de hemel gegalmd hebben door die lofzang.

Buiten onszelf

'Vrede op aarde'? Het lijkt er zo ver vandaan. Het koningshuis van David had plaatsgemaakt voor de keizers van Rome. Wat was er nog overgebleven van het huis van David? Waar was Israëls God? Heeft de Heere Zijn volk verstoten en vergeten? Boven zo'n wereld ging de hemel open, klonk het hemelse gezang van engelen. En de herders in Efratha's velden? Wat zullen ze vol verbazing naar boven hebben gekeken. Dat blijft een les voor het geestelijke leven. Gods volk moet leren en het is een levensles om onze zaligheid te zoeken buiten onszelf. We zullen het op deze onder de zonde zuchtende wereld nooit kunnen vinden. Ligt die wereld niet onder de vloek van het oordeel Gods? En toch, in het lied der engelen raken hemel en aarde elkaar. Het lied is begonnen in de hemel, maar het klinkt in de Kerstnacht ook op de aarde. Het Kerstgebeuren is begonnen in de hemel. De Vader heeft de verlossing in het Kind uitgedacht, vanuit Zijn welbehagen. Vrede door het Kind, de Zoon van de Vader. We vieren van jaar tot jaar Kerstfeest, maar hoe is het nu, terwijl er een vreselijke oorlog is in Oekraïne? Vrede op aarde? Bedenk, dat er een lijn is van de hemel naar de aarde. Die lijn geldt ook Oekraïne en Rusland en heel de wereld. Vrede op aarde? Toch mag en moet het gezongen worden. Waarom? Omdat het gaat om de vrede met GóD. De vloekwaardige zondaar vindt rust in het volbrachte werk van Christus. In het Kind in de kribbe liggen de voorsmaken van de eeuwige en hemelse zaligheid. 'Welzalig is de mens wie het mag gebeuren'.

ds. J.J. van Eckeveld,
Zeist

In dit nummer

2 Ere zij God

4 Kerst in het hart

24 Die, met ons lot
bewogen

- 3** Het gekrookte riet [50]
- 6** Voormoeders van de Heere Jezus [4]
- 7** Kerst en inlegkunde
- 8** De wijzen uit het oosten [1]
- 9** Een stem uit het verleden
- 10** Immanuël
- 11** Van Christus' heilzame en blijde geboorte
- 12** Commentaar: Biddende voetballers
- 13** Boekennieuws
- 14** Kerknieuws
- 14** Berichten
- 15** Kerkdiensten
- 23** Jeugdtribune

Het welbehagen

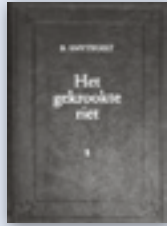
Ten slotte klonk het in de Kerstnacht: 'In de mensen een welbehagen'. In de nacht klinkt de Kerstboodschap, terwijl er een Augustus is, die bloed en tranen teweegbrengt. Een boodschap allereerst gericht tot de herders. Maar van daaruit klinkt het op aarde, want het Kind is immers gekomen om vrede op aarde te brengen. Kerstfeest betekent dat hemel en aarde, God en mens, elkaar ontmoeten in een heilige harmonie. De engelen hebben ervan gezongen. Met Kerst ontmoeten hemel en aarde elkaar tot verheerlijking van God. Het heeft geklonken boven een aarde, die onder de vloek ligt: 'Ere zij God'.

God wordt verheerlijkt in en door Christus. Is het u een wonder geworden? Vrede op aarde, in de mensen een welbehagen. Nu de spanningen zo groot zijn? Ja, toch wel! Gods kinderen weten van die vrede met God, omdat de Heere in mensen een welbehagen heeft in en door Christus, de Vrededorst. De engelen hebben gezongen van die vrede. Christus daalde neer in de diepten van de hel, om de hemel te openen. Zo zal Zijn kind vrede met God ontvangen. Hier al, als de Heere overkomt in het hart met Zijn liefde en genade. Als de Heere nabij is, hoe zou ik dan kunnen vrezen? Straks zal God zijn alles en in allen.

Met Kerst ontmoeten hemel en aarde elkaar tot verheerlijking van God.

Over dat welbehagen Gods zongen de engelen boven Efratha 's velden. In Adamskinderen zal God verheerlijkt worden, in zondaren in wie de Heere Zijn welbehagen heeft. De verlost en zullen zich verwonderen dat God hen wilde hebben tot Zijn eer. Dan zal het klinken: 'Mijn God, U zal ik eeuwig loven, omdat Gij het hebt gedaan'. Zult u dan ook meezingen in dat hemelkoor? Zou het voor u niet kunnen? 'Heere, trek ook mij, ellendig Adamskind, dan zal ik U loven'. Wat hier ten dele is, zal dan volkomen zijn.

Kinderen Gods, veroordeel uzelf, maar verheerlijk God, Die voor u geworden is een God van volkomen zaligheid, een zaligheid vanwege Zijn welbehagen in zondaren. Eeuwig wonder, als ik erbij mag zijn. Het kan nog in het heden der genade!

Uit:
'Het gekrookte riet',
B. Smijtegelt
(uitg. Romijn &
Van der Hoff, 1968).

Het gekrookte riet [50]

'Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken en het rokende lemmet zal Hij niet uitblussen.'

Mattheüs 12:20a

EEN EN VIJFTIGSTE PREDIKATIE

God zal met u handelen als een moeder met haar troetelkind. Hoe teer behandelt ze dat? (Jer. 31:20). Hij zal u troosten en verlossen. Zie het in Ester 8:16. Bij de Joden was licht en blijdschap en vrolijkheid. Mordechai, die al schreeuwend langs de straten was gegaan met een bitter geroep, zag men nu met blijdschap. Wacht ook op uw tijd. Het kan niet missen, de regen van droefheid moet voorgaan, zal de blijdschap des hemels volgen. De blijdschap komt niet voordat de ploeg van de wet uw hart omgeploegd heeft en er tranen aan voorafgegaan zijn.

Wereldse mensen hebben een maaltijd te wachten in de hel. Daar zullen twee schotels opgedist worden; de ene is wening der ogen, de andere is knersing der tanden. De rechte treurigen, die hebben een maaltijd te verwachten in de hemel, waar ook twee schotels opgedist zullen worden. Zij zullen een schotel hebben van verzadiging van vreugde bij Gods aangezicht, en de tweede schotel is liefelijkheid aan Gods rechterhand eeuwiglijk (Ps. 16:11; Jes. 35:10). Dit was ons eerste stuk. U mag hopen, want het zal wel met u gaan.

II. Ons tweede stuk is: De treurigen zullen vertroost worden, zij zullen troost krijgen, zo zeker als God is (2 Thess. 2:16).

Dit zal een eeuwige en sterke vertroosting zijn. Het is Gods erenaam dat Hij de nederigen vertroost, en Hij zal die naam aan geen ander geven. Die naam is Hem wezenlijk eigen. Nu zal uw hart denken: wat doet God dan, als Hij troost? Dan doet Hij grote dingen. Weet u wat?

1. Hij is doorgaans bij de treurigen zoals een moeder en een vader bij hun zieke kind. Zij wijken van het bed niet af, doen alles wat zij kunnen om het te verkwikken. Vindt u treurige zielen? Daar zult u ook God vinden. Waar twee of drie van die mensjes zijn, daar is God (Matth. 18:20). Hij woont bij hen (Jes. 57:15; Ps. 34:19), Ik ben nabij de gebrokenen van hart, zegt God. O, als u zo'n treurig hart hebt, dan zult u voelen dat God dicht bij u is. U zult weleens moeten zeggen: Gewisselijk is God aan deze plaats! En ik heb het niet geweten, zoals Jakob zei (Gen. 28:16), God is in mijn kamertje geweest en ik wist het niet. God zal het u daarna doen verstaan. De naam van die plaats zult u noemen: de Heere is aldaar (Ez. 48:35).
2. Hij troost ze door Zijn Woord. 'Nu Ik u zo een week hart gegeven heb, nu zeg Ik: Mijn lust is aan u' (zie Jes. 62:4). 'Nu u zo gekneusd komt, nu heb Ik niets meer tegen u. Uw offer is Mij aangenaam' (zie Ps. 51:19). En toen die vrouw zo gekneusd was, zei God: 'Van haar zal gesproken worden, heel de wereld door (zie Matth. 26:13).

(volgende week het laatste deel)

Het komt er wezenlijk op aan dat we antwoord kunnen geven op vraag 36 van de Heidelbergse Catechismus: 'Wat nuttigheid verkrijgt gij door de heilige ontvangenis en geboorte van Christus?'

Kerst in het hart

We horen het driemaal, zo heel persoonlijk, gericht op het hart van de herders. Lees maar mee hoe het staat in Lukas 2 vers 10, 11 en 12: 'Want zie, ik verkondig u grote blijdschap (...), namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker (...), en dit zal u het teken zijn...'

v. A.

Zo wordt het ons voorgehouden dat het 'Kerst in ons hart' moet worden. Dit bidden we u dan ook zo van harte toe! 'Kerst in het hart', dat wil natuurlijk niet zeggen dat het eenmalige feit van Kerst zich herhaalt. De boodschap van het Kerstfeit, het Kerstevangelie, wordt áán ons hart gelegd. Maar het is noodzakelijk dat het door de Heilige Geest ook in ons hart wordt gelegd, dat het wordt toegepast en dat we zo daarvan de persoonlijke troost mogen ervaren. Anders laten de Kerstdagen ons zo nameloos leeg. Dan zijn straks de Kerstdagen voorbij, zonder dat het werkelijk Kerst is geweest. Net als bij de inwoners van Bethlehem, bij wie de boodschap van de herders buiten het hart bleef. O, die vreselijke ellende van onze jammerstaat zonder Immanuël!

Wat troost u?

Het komt er wezenlijk op aan dat we antwoord kunnen geven op vraag 36 van ons troostboek: 'Wat nuttigheid verkrijgt gij door de heilige ontvangenis en geboorte van Christus?' De troost van het opmerkelijk korte antwoord is natuurlijk niet gebonden aan een bepaalde datum. Gelukkig niet! Maar het is echt ons kostbare troostboek, dat eerst vraagt naar de verklaring van het heilsfeit van Kerst. Vandaar dat vraag 35 luidt: 'Wat is dat gezegd: 'Die ontvangen is van de Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria?'

Maar daarna volgt vraag 36, de vraag naar de nuttigheid ervan voor het eigen hart. Wat zegt ons hart bij Lukas 2, bij het horen over de eerste trap van de vernedering van de Christus? Het gaat niet slechts om de voorwerpelijke waarheid. Het gaat niet slechts om het horen van de bekende Kerstgeschiedenis. Het gaat niet om een beetje sfeer en een goed gevoel erbij en eromheen. Want dat laat een mens, hoe gezellig en sfeervol dat ook kan zijn, innerlijk zo ellendig en arm. Laten we ons niet in slaap laten wiegen door een kerstsfeer, zonder de toepassing ervan door de Heilige Geest. Dan hebben we (weer!) genoeg aan de vorm, aan de buitenkant, aan het voorwerpelijke zonder de persoonlijke beleving.

De boodschap van het Kerstfeit, het Kerstevangelie, wordt áán ons hart gelegd. Maar het is noodzakelijk dat het door de Heilige Geest ook in ons hart wordt gelegd, dat het wordt toegepast en dat we zo daarvan de persoonlijke troost mogen ervaren.

We kennen misschien de uitdrukking wel: 'Al was Jezus duizendmaal in Bethlehem geboren, en niet in uw hart, dan bent u nog verloren'. Waarmee niet gezegd wil

Beeld: gezicht op Heidelberg

zijn dat het feit van Zijn geboorte niet van de hoogste waarde is en blijft. De persoonlijke toepassing en de persoonlijke troost zijn echter zo levensnoodzakelijk. Het gaat immers om de troost van het derde gelóofsartikel: 'Die ontvangen is van de Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria.' Dan bedoelen we het geloof van Zondag 7. Dan bedoelen we hoe dit ligt in het bevindelijk kennen, hartelijk beamen en het in kinderlijke vreze vertrouwen.

Wat gelooft u?

Ook bij Kerst gaat het om het zaligmakende geloof, 'dat de Heilige Geest door het Evangelie in ons hart werkt' (Zondag 7, antwoord 21). In de weg van het Godsgemis (in de Zondagen 2 tot en met 4) en van het Christusgemis (in de Zondagen 5 tot en met 7) is daar onderwijs over gegeven: de planting van het ware geloof. Een echte magneet kunt u eraan kennen dat die ijzerdeeltjes aantrekt. Dit ware geloof doet niets anders en niets liever dan trekken naar het beschreven Woord en naar het vleesgeworden Woord. Toets u daar maar aan. Dat zijn de twee bronnen van heil en troost. In de Zondagen 11 tot en met 19 krijgen we daarom steeds meer onderwijs over Hem, in Zijn namen, Zijn ambten, in de gangen van Zijn vernedering en verhoging, tot de vastigheid en de volheid van Zondag 23. Het is dezelfde hoogte en dezelfde zekerheid van Zondag 1. En in Zondag 14 gaat het dan om de vermeerdering van de kennis van de Zaligmaker. In Hem is een volheid die nooit

te ledigen is. In Hem is zoveel zaligheid die in dit leven nooit uit te diepen is.

Het gaat met Kerst over de eerste trap van Zijn vernedering. Hij neemt vlees en bloed aan uit de maagd Maria. Ja, dat is hetzelfde vlees dat straks aan het kruis verbroken zal worden. Het is hetzelfde bloed dat straks op Golgotha vergoten zal worden. Wie is Hij dan, Die daartoe echt mens wilde worden? En hoe ging dat dan? Dat zijn de geestelijke lessen die inhoudelijk voorafgaan aan Goede Vrijdag.

Ook voor mij

Wanneer een mens wordt levend gemaakt, krijgt hij met Góð te doen. Want hij is God kwijt en hij heeft tegen God gezondigd. Hij gaat zoeken, bidden, reformeren en lezen. Maar de schuld wordt alleen maar groter. Ook al worden er vertroosting en ervaren, de kloof wordt alleen maar breder. Want de afstand tussen de heilige, goedertieren God en een verloren mens is onoverbrugbaar.

Wat een vreselijke scheiding ligt er dan, nu in dit leven al. Wat moet dat dan zijn in de eeuwigheid? Daar wordt het een eeuwige scheiding, en dat verdiend, want in Hem wordt het onrecht nooit gevonden. Daar worden God en mens eeuwig en rechtvaardig van elkaar gescheiden.

Weten we deze dingen bij bevinding? God en mens kunnen dan nooit meer samenkomen, want dan zou een mens verteerd worden.

Onze Middelaar

Nu het geheim van Kerst: God wordt op een harmonieuze wijze met de mens verbonden in één Persoon, in Zijn eigen Zoon. En Die 'is onze Middelaar', zegt ons troostboek (antwoord 36) zo eenvoudig en zo rijk. Er is niet alleen een Middelaar, een *geboren* Middelaar, maar Hij is *ónze* Middelaar. Hij is de Middelaar voor heel de Kerk, niet alleen voor anderen, maar ook voor mij. De beloofde Middelaar is gekomen, van zo onbereikbaar hoog naar zo onmetelijk diep. Zelfs naar mij! Hij was echt mens, zoals God het bedoelde. Zo onschuldig en volkomen heilig kan Hij voor God bestaan. Hij daalt met Kerst af. Hij kan in vlees en bloed tot God naderen, niet alleen voor anderen, maar ook voor mij, voor heel de Kerk, want Zijn Persoon, in Zijn twee naturen, is de Ladder van Jakob. De Geborene uit de maagd Maria is de Weg, de Waarheid en het Leven. Dan kan er nog veel van Zijn Middelaarsbediening voor een zondaar verborgen zijn, maar de troost van Zijn 'bedekking', die antwoord 36 belijdt, wordt toch al ervaren. Dan is het echt Kerst in het hart. Kerst wijst op een pril begin, op een klein Kind. Maar in Hem is verbinding mogelijk. In dit Kind daalt God af tot een ellendige die roept uit de diepten. Zijn naam is Immanuël, God-mens, ook voor mij. Dan wordt het voor het eerst: voor u, ja, voor u. Dan wordt het door de strijd heen opnieuw waar: Ja, toch zelfs voor u. Zo make de Heilige Geest het werkelijk Kerst in uw hart.

- 1 Tamar
- 2 Rachab
- 3 Ruth
- 4 **Bathséba**

We staan in de Adventsweken stil bij de voormoeders van Christus, vermeld in de eerste verzen van het Nieuwe Testament. In dat geslachtsregister vallen ze direct op: Tamar, Rachab, Ruth, Bathséba.

Bathséba, vernederd en verhoogd

P.C. Beeke,
Middelburg

Wie Bathséba zoekt bij de voormoeders van Christus in Mattheüs, zal het moeten doen met de aanduiding 'degene die Uria's vrouw was geweest'.

Hiermee valt het volle licht op Christus' afkomst uit zondig vlees. Kohlbrugge zegt verwonderd: 'De dierbare tollenaar Mattheüs gaat langs de hele reeks van namen heen, opdat goed aan de dag zou komen welk vlees de heilige Heiland, ofschoon Zelf zonder zonde, aangenomen heeft. Namelijk ons verdorven, stinkend, schandelijk vlees'. Hoe ontdekkend en bemoedigend tegelijk!

Schuld

Matthew Henry vraagt zich af of Bathséba medeverantwoordelijk was voor Davids zondeval. Gaf ze te gemakkelijk toe, omdat hij een groot man was en vermaard om zijn godsvrucht? 'Voorzeker, denkt ze, kan het geen zonde wezen wat door een man als David wordt voorgesteld'. Laten we liever dicht bij de Schrift blijven. De werkelijkheid was dat vrouwen vaak gezien werden als lustobject voor mannen. Godvrezende mensen als Abraham, Jakob en Elkana hadden meerdere

vrouwen. De man naar Gods hart had er al zeven en zijn zoon Salomo later honderden. Bijwijken werden als minderen behandeld. Hoe grievend was het voor het Joodse meisje Esther om te dienen als gebruiksvoorwerp voor Ahasveros. Die despoot deinsde er niet voor terug om jonge vrouwen aan zijn harem toe te voegen voor eigen genotzucht.

Vnederend

De komst van Bathséba in het paleis was het gevolg van Davids zonde, waartegen ze geen weerstand kon bieden. Het kostte hen een hoge prijs: het leven van hun kind. En het zwaard zou niet meer wijken van Davids huis.

Helaas, er is niets nieuws onder de zon. Hoe diep vernederend zijn misstanden in die sfeer. Second love, vrouwenhandel, seks-slavernij, kindermisbruik zijn aan de orde van de dag. Slachtoffers in alle lagen van het volk, buiten én binnen de kerk, gaan gekrenkt en beschadigd door het leven. Als het Bijbelse spoor wordt verlaten en zelfbeschikkingsrecht verheerlijkt, wordt de 'BV IK' de norm.

Wat staat ouders te doen? Wat kunnen we kinderen en jongeren beter meegeven dan toerusting vanuit Gods Woord? Concrete samenwerking tussen gezin, kerk en school is daarbij onmisbaar.

Ouders hebben zichzelf ertoe verplicht bij de doopvont.

Hoe kwetsend was het voor Bathséba, getrouwd met de vaderlandlievende legerofficier Uria, om door koning David verleid en van haar man afgenomen te

worden. Hoe vernederend ook voor David zelf. Zijn val houdt ons de spiegel voor. De stuitende gebeurtenissen dringen ons om ver weg te blijven van alles wat ons tot de zonde trekken kan. Een les uit de Heidelberger voor nú!

Ereplaats

Gods werk gaat door. Na de rouwperiode over Uria's dood huwde David Bathséba en nam haar in zijn paleis. De vernederde buurvrouw werd een gerespecteerd koningin. Samen ontvingen ze Jedidja, de beminde des Heeren. Hij zou David opvolgen en voorbode zijn van de komende grote Vredevorst.

Bathséba, vroeger onteerd, kreeg nu de ereplaats aan Salomo's rechterhand. Haar politieke inzicht was beperkt, maar als moeder werd ze een leesbare brief. Zijn respect voor haar blijkt in de woorden van Lemuël - Salomo zelf - in Spreuken 31: 'de last, waarmede zijn moeder hem onderwees'. Hij preees haar om wie zij was en stelde haar ten voorbeeld voor andere moeders. De edele trekken van Bathséba zijn verwoord in die lofzang. En navolgenswaardig voor vrouwen en opgroeiende meisjes van alle tijden.

Tot moed

We mochten in de Adventsweken nadenken over bijzondere voormoeders van Christus. Hoe verschillend ook van elkaar, allen mochten ze een ereplaats krijgen in Zijn geslachtsregister. Allen moesten van 'ver' komen, maar werden door genade opgetrokken uit hun diepe zondaarsbestaan.

En de toepassing in Kohlbrugges adventspreek? 'Dit wil Mattheüs met dit geslachtsregister tonen om alle arme zondaren moed te geven, dat zij weten welk een Heiland zij hebben, Die Zich niet geschaamd heeft onze Broeder te heten'. Zijn eindconclusie: 'Daarom worden de namen der vrouwen op de voorgrond geplaatst: Tamar, Rachab en de heidense Ruth. Daarom wordt van Salomo gezegd, dat hij voortgekomen is uit de huisvrouw van Uria. Hier klinkt door hoe het door loutere onmogelijkheid en onvruchtbaarheid, door louter dood heengegaan is. Dat het er altijd naar uitgezien heeft, alsof niets van de belofte tot stand zou komen'.

Nochtans! 'Zie, de maagd zal zwanger worden en een Zoon baren, en gij zult Zijn Naam heten Immánuël; hetwelk is, overgezet zijnde, God met ons'.

(slot)

Kerst en inlegkunde

ds. H. Hofman,
Grand Rapids

Soms hoor je een uitdrukking die je moeilijk kunt vergeten. Het was op een reis door Israël. We waren in de buurt van Bethlehem en de gids attendeerde ons er op dat het Kerstevangelie spreekt van slechts één teken: het Kind in doeken gewikkeld, 'liggende in een kribbe'.

Dat wisten de predikanten die deel uitmaakten van het reisgezelschap natuurlijk al wel. Maar bij de opmerking die daarop volgde, had waarschijnlijk niemand van ons stil gestaan. De gids zei: '... en wij hebben er een hele stal omheen gebouwd'. Het gaat in dit artikel over waar het met Kerst wel en waar het niet over gaat. Waar het niet over gaat, zijn al die dingen rónnd Kerst: sfeer, licht, emotie, maaltijd, gezelligheid, de oliebollenkraam en wat dies meer zij. Begrijpt u me goed, we doen er allemaal meer of minder aan mee, maar laat het ons gezegd zijn: hét teken is het Kindeke in de kribbe. Als we dat op ons in laten werken, dan kan het niet anders of Kerst komt in een ander licht te staan. En dat is niet het licht van allerlei kerstromantiek. Het gáát niet om die stal, en nog minder om alles wat er verder in die stal geweest zou kunnen zijn. Zelfs de datum van 25 december is niet heilig, tenzij Kerst op zondag valt. Het is immers bekend

dat de Reformatie grote moeite had met het vieren van feestdagen behalve dan de eerste dag der week. Men was beducht voor wereldse uitpattingen en religieuze bijgelovigheid. Het licht valt op hét Teken in de kribbe, in een voederbak voor dieren, waar die voederbak dan ook heeft gestaan.

Twee dingen

Twee dingen vallen op. Allereerst dat God Zijn heilig Kind Jezus dáár legt waar normaal voedsel lag, maar waar geen Jood ooit een pasgeboren kind zou leggen. God zoekt de laagste plaats op voor Zijn kinderen om hen in het Broodhuis met Jezus te voeden. Dáár vindt God zielen waar Zijn vrees in woont. In de tweede plaats, de kribbe is de plaats waar de herders komen én vinden. Lager kon niet, hoger hoefde niet. Wonderlijk toch dat de herders daar nu terecht komen! Het aangewezen Woord (Luk 2:12) bleek betrouwbaar. Met haast zijn ze

gekomen, ze hebben gevonden en zijn verzadigd geworden. Uiteindelijk gaat het ook niet om de herders, maar het gaat er over of u en ik ook weten wat het is om Hem te vinden, Hem Die God zo laag heeft neergelegd. Vinden impliceert zoeken. En dat zoeken heeft te maken met de persoonlijke bekendmaking van het heil dat er te vinden is. 'Wie Hem vindt, vindt het leven, en trekt een welgevallen van de HEERE'. Mag dat van u en mij gezegd worden?

Nederige geest

Geliefde lezer, zoek Hem dus terwijl én dáár waar Hij te vinden is. Hij Die de Hoge en de Verhevene is en in de eeuwigheid woont, Wiens Naam heilig is, woont bij dien die van een verbijzeld en nederige geest is. Dat is gebleken in de Kerstnacht. Velen aanbidden ten diepste eigen vreugde bij hun bekering, geloof, vergeving van zonden, belijdenis of wat dies meer zij. Dan gaat het om jezelf. Zo geheel ánders wordt het als het Christuskind door geschonken geloof waarlijk gevonden wordt. Dan verdwijnt al het mijne naar de achtergrond en wordt Hij aanschouwd en aangebeden in de nederige gestalte van dienstknecht-zijn. Dan buig ik diep voor Hem, Die de Schoonste aller menskinderen is en in Wiens lippen genade is uitgestort. Dat is eten uit de Voederbak Christus. Daar worden de zachtmoedigen verzadigd met het vette van Zijn huis. Het maakt daar elk - liggend aan de voetbank Zijner voeten - in liefde dronken. Let wel, de herders vonden het Kindeken, liggende in de kribbe. Niet de gekruisigde Christus. Dat moest nog gebeuren. Er moest nog zoveel gebeuren! De gehele Middelaarsgang moest nog doorlopen én geopenbaard worden, moest nog geleerd en omhelsd worden.

Alstublieft geen inlegkunde met Kerst. De Heere leert Zijn kinderen van stap tot stap. Maria is er een sprekend voorbeeld van. Haar eniggeboren Zoon zou niet sterfen als Maria's Zoon, maar als Gods Zoon. Het 'Vrouw, zie, uw zoon', door Christus gesproken aan het kruis, sneed Maria af met het reeds door Simeon geprofeteerde zwaard. Hier moest Maria haar Zoon verliezen om Hem als Zaligmaker weer te ontvangen. 'Mijn ziel maakt groot den Heere, en mijn geest verheugt zich in God mijn Zaligmaker'. Dan gaat de Schrift open én spreken. Niet over waar het allemaal niet om gaat, maar waar het wél om gaat. Gezegende Kerst toegewenst!

Een ster die gaande maakt

... zie, enige wijzen van het oosten zijn te Jeruzalem aangekomen.

Mattheüs 2:1b

De Heere bekeert de zondaar door Woord en Geest. Niet door dromen, niet door het rijk der natuur en niet door zon, maan of sterren. Zelfs niet door 'Zijn ster in het oosten'.

J. van 't Hul,
Lieren

God staan alle middelen ten dienste om mensen bij de kribbe te brengen. Ook een ster, als een teken aan de hemel. De wijzen uit het oosten worden gaande gemaakt door een ster aan het firmament. Zo worden ze naderbij gebracht, om te komen tot de Christus der Schriften, Die geboren is in Bethlehem. De hemel toont hun een ster om ze te bréngen bij het profetische Woord. Want straks gaan zelfs de dorre schriftgeleerden zeggen: 'Er staat geschreven!'

Het is alleen Mattheüs die de geschiedenis van de wijzen uit het oosten beschrijft, tot lering, onderwijs en bemoediging van zoekende zielen. Het begint zo: 'Toen nu Jezus geboren was te Bethlehem, gelegen in Judéa, in de dagen van den koning Herodes, zie, enige wijzen van het oosten zijn te Jeruzalem aangekomen' (Matth. 2:1). Maar, de wijzen zijn nog lang niet in Jeruzalem. Ze zijn nog in het oosten. Straks worden ze daar weggevoerd.

Geheimzinnige lichten

Het is nacht. Aan de hemel flonkeren duizenden sterren, de geheimzinnige lichten in het donker, op de vierde dag gezaaid door Gods scheppende hand. Ergens, ver weg in het oosten, zitten sterrenkijkers hun werk te doen, net als iedere nacht.

Het is alleen Mattheüs die de geschiedenis van de wijzen uit het oosten beschrijft, tot lering, onderwijs en bemoediging van zoekende zielen

Gretig turen ze naar de hoge hemelboog, op zoek naar iets nieuws, misschien wel een nieuwe, een bijzondere ster. Een mens is altijd op zoek naar iets nieuws. De Atheners zochten ook altijd wat nieuws. De wijzen in het oosten zijn niet anders.

Ze zijn 'de meest leergierige breinen van hun tijd', zegt Spurgeon. Evangelieschrijver Mattheüs geeft geen nadere informatie over deze 'wijzen uit het oosten'. Wat zouden dit voor mannen zijn geweest? We kunnen slechts wat veronderstellingen doen. De één denkt dat het belangrijke adviseurs aan een koninklijk hof zullen zijn. Een ander legt meer het accent op het werk dat ze doen: dit zijn astrologen, sterrenkijkers. Ze zijn wijs in de sterrenkunde en worden daardoor ook wel 'magiërs' genoemd. Dit zijn in elk geval bekwame wetenschappers. Zulke mensen laten zich niet zomaar iets wijs maken. Dat is zeker.

Hoeveel het er zijn, weten we evenmin. Kerkvader Chrysostomus denkt aan veertien, anderen aan twaalf. Origenes dacht aan drie, omdat er straks drie geschenken worden aangeboden, goud, wierook en mirre. Daarom spreekt de rooms-katholieke traditie ieder jaar op 6 januari over 'Driekoningen' (hoewel het natuurlijk helemaal niet over koningen gaat!).

Over het áántal wijzen zegt Mattheüs slechts dat het 'enige wijzen' waren, hoewel, dat woord 'enige' staat schuin-gedrukt en staat er in de grondtekst niet eens bij. Het is dus niet nodig dat we weten hoeveel het er waren.

Een enkeling weet ook nog te melden hoe de drie wijzen heten: Balthasar, Melchior en Caspar, maar heus, dat is allemaal veel te curieus. Calvijn noemt dit 'een dwaling, die kinderachtig moet heten'. En Henry vindt zoiets maar 'beuzelachtig'. Over deze dingen zegt Spurgeon: 'Bijzonderheden die niet in het Woord van God te vinden zijn, mag u geloven of niet, maar het is mis-schien verstandig niet al te veel te geloven'. Du Cloux vindt er dit van: 'De Heilige Geest deelt ons deze dingen in het Woord Gods niet mee, daaorm geloven wij dit niet'.

Het verre Oosten

Het volgende doet er ook al niet veel toe, maar vaak wordt ook de vraag gesteld

waar de wijzen nu vandaan gekomen zijn. Jawel, 'uit het oosten', dat staat er. Maar waar dan in dit onbepaalde oosten? God in de hemel wist nauwkeurig waar ze woonden, dat moet genoeg zijn, maar nieuwsgierige stofbewoners in het westen willen daar natuurlijk ook wel iets van weten. De meeste verklaarders noemen namen van landen als Perzië, Chaldea, Babylonië, Mesopotamië, het tweestromenland van de Eufraat en de Tigris, waaruit de eerste Adam verdreven werd. Daar ergens komen ze vandaan. In elk geval: ze komen van ver, zeg maar: uit het verre Oosten, uit het onbekende land, om te komen tot de kribbe van de tweede Adam, de Christus der Schriften. Du Cloux zegt in een preek

over deze stof: 'Naar Zijn soeverein welbehagen roept en brengt God zowel wijze heidenen uit het Oosten als eenvoudige herders uit het Westen tot Jezus'. Deze wijzen behoren niet tot het verbondsvolk, niet tot het volk van God. En dus zijn het heidenen. Heidenen leven zonder God en zonder Christus en zonder hoop in de wereld. Toch liggen deze mannen wel onder het zegel van de verkiezing. Simeon gaat profeteren dat het Kind in de kribbe zal zijn tot 'een Licht tot verlichting der heidenen' (Luk. 2:32). Jesaja heeft voorgezegd dat Christus niet alleen een Zaligmaker voor de Joden zal zijn, maar ook voor de heidenen, 'om Mijn heil te zijn tot aan het einde der aarde' (Jes.

49:6). In dat heil gaan deze wijzen delen.

Veel verborgen

'Deze verzen uit Mattheüs 2 laten ons zien dat er ware knechten van God in plaats te vinden zijn, waar wij hen niet verwacht hadden. De Heere Jezus heeft veel 'verborgen' als deze wijze mannen. Hun namen zijn in het boek des levens en zij zullen met Christus gevonden worden in de dag van Zijn verschijning' (Ryle).

'Heeft de wereld geen monden om de geboorte van de Messias te verkondigen, de hemel heeft nog sterren' (P. van der Hagen).

(wordt vervolgd)

EEN STEM UIT HET VERLEDEN

ds. I. Kievit
(1887-1954)

Het is de Heilige Geest Die ons leert een welgevallen te krijgen aan de straf van onze ongerechtigheid. Hij leert ons God lief te hebben boven alles.

Als gekozen moet worden tussen de zaligheid van de zondaar en de eer van God, dan kiest de zondaar zonder beding de eer des Heeren. Daarom is het ook zo'n wonderlijke ervaring om te beleven dat Sion door recht wordt verlost: Heere, U hebt, toen U voor Uzelf zorgde, ook voor mij gezorgd. Iedere gedachte omtrent Jezus moet in verband staan met de eeuwige, volzalige God. Hij gaf Zijn enige Zoon om Sion te behouden. Waarom wilde de Heere dit doen? Omdat Hij met ontferming was bewogen! Maar waarom was Hij met ontferming bewogen? Omdat wij verloren waren! Ja, maar állen waren verloren, zo kan toch onze verlorenheid Hem niet hebben bewogen? Dan was Hij allen genadig geweest, omdat wij allen ellendig waren. Waarom had de Heere medelijden? Omdat Hij ons liefhad. Maar hoe kon God ons liefhebben, daar

Uit Mij

Uit u zal Mij voortkomen Die een Heerser zal zijn in Israël...

Micha 5:1

wij hatelijk waren? Omdat Hij ons reeds in Christus aanzag.

In een doolhof

Maar, God moet ons dan toch eerst als verloren hebben aangemerkt, vóórdat Hij een Borg kon daarstellen? Zo schenkt dan de liefde een Borg en de Borg maakt het liefhebben van de zondaar voor God mogelijk. Ik geloof dft zeker, al bevind ik mij hier in een doolhof, dat ik eeuwig in die doolhof hoop te blijven. Nu, daar komen we ook nooit uit en gelukkig niet! Nooit uit deze doolhof.

Maar waarom zag Hij ons in Christus aan? Omdat Hij anders had moeten verderven! Maar waarom wilde Hij ons niet verderven? Waarom niet? Omdat Hij dit niet wilde!

Deze eerste, deze oorspronkelijke liefde, heeft haar eigen grond in zichzelf. Hier weidt mijn ziel met een verwonderend oog. Zich te mogen koesteren in de stralen van deze liefde, is meer dan te liggen aan de bron van Bethesda of te wonen in de hutten van de Thabor.

Van U en voor U

'Uit u zal Mij voortkomen...'. Zalig wie deze waarheid leerde verstaan. Ja Heere! Jezus is van U en voor U, maar nu ook van mij, in U. Zalig als de geëigende zondaar, die Hem van de Vader ontving, met Simeon Hem mag voorstellen aan de Heere: 'Mijn ogen hebben Uw Zaligheid gezien'. In Hem sta ik welbehaaglijk voor U.

'Uit u...'. Dat is: uit Bethlehem. Dat is uit het geslacht van David. Zulk een Middelaar betaamde ons. Ja maar, dat betaamde óók de Vader. Zo kon Hij Sions ongerechtigheid op Hem doen aanlopen, Hem doen sterven in onze natuur. Zo kon Hij de last van de Goddelijke toorn doordragen en Zijn volk daarvan verlossen. De Eeuwige wordt schepsel in de tijd.

'Uit u...'. Verbazingwekkende afdaling van God. De Trooster van de treurenden ligt daar verzonken in mijn noden. Dat Hij dáár is 'voortgekomen'. Deze Koning nodigt: 'Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven'.

Immanuël

Zie, de maagd zal zwanger worden en een Zoon baren, en gij zult Zijn Naam heten Immanuël, hetwelk is; overgezet zijnde, God met ons.

Mattheüs 1:23

De engel des Heeren is Jozef in een droom verschenen toen hij Maria heimelijk wilde verlaten. De hemelbode heeft hem deelgenoot gemaakt van het grote heilgeheim dat hetgeen in Maria ontvangen is, uit de Heilige Geest is.

ds. G.H. Kersten
(1882 - 1948)

De engel heeft Jozef gewezen op de profetie van Jesaja, die met de geboorte van Maria's Kindje in vervulling ging. 'Zie, de maagd zal zwanger worden en een Zoon baren, en gij zult Zijn Naam heten Immanuël hetwelk is, overgezet zijnde: God met ons.'

Immanuël wil zeggen: 'God met ons'. In die benaming wordt ons dus de Geborene uit Maria geopenbaard als de waarachtige God. Het is de grote betekenis van het kerstwonder, dat de aanbiddelijke en volzalige God óns vlees en bloed heeft aangenomen. Als ons oog voor dit wonder gesloten blijft, verstaan wij het kerstwonder niet. En ons oog is ervoor gesloten. Wat heeft de wereld ooit aanschouwd van de openbaring Gods in het vlees? In de kribbe ligt een Kindje, klein en hulpbehoevend, voor het natuurlijke oog door niets van andere kinderen te onderscheiden dan door de allergrootste armoede waarin het geboren werd. In Zijn opgroeien vernemen we niets anders van Hem dan dat Hij in de tempel verwondering afdwong door Zijn vragen, dat Hij Zijn ouders onderdanig was en toenam in wijsheid en in grootte en in genade bij God en de mensen. En als Hij in het openbaar optreedt is smaad en hoon Zijn deel. Hij is mens, ons in alles gelijk,

maar wie ziet het dat Hij zonder zonde is en dat Hij meer is dan alle schepselen? Wie verstaat dat Hij waarachtig God is? Hij is vermoeid, bedroefd, verheugd. Hem hongert en dorst. Hij eindigt Zijn leven op het kruishout.

Wie kan in Hem zien dat Hij de waarachtige God is? Wie boog zich voor Hem bij de kribbe? Wie viel Hem te voet, toen Hij Zich op aarde krachtig betoonde in woorden en werken? Van nature niemand. Integendeel! Het was juist de grote ergernis van de natuurlijke mens dat Jezus onomwonden verklaarde Gods Zoon te zijn. Men nam stenen op om Hem te doden.

Arme herders

Tot op de dag van vandaag is het met alle 'kerstbedrijf' niet anders. Bijna heel de wereld viert Kerstfeest, maar van nature zijn wij voor het kerstwonder blind. Alleen arme herders komen naar Bethlehems stal om het Kind te aanbidden. Alleen zij die het van de Vader gehoord hebben, zullen tot Hem komen. De engel openbaart het aan Jozef: Immanuël, God met ons. Het ware te wensen dat wij dit zouden verstaan. Er is voor gevallen mensen immers geen zaligheid te verkrijgen dan door Hem, Die waarachtig en eeuwig

God is. Er moest voor gevallen mensen een eeuwige gerechtigheid worden verworven. Daar zou niet één schepsel toe in staat zijn. Wie zou satans kop kunnen vertreden en de zonde kunnen ontkrachten? Wie zou kunnen verlossen van het eeuwige verderf dan Hij alleen? Dat is de grote betekenis van de boodschap van de engel. Een onbegrijpelijk wonder: door God kunnen zondaren met God worden verzoend. Wie peilt ooit de soevereine liefde van God? Die liefde is onmetelijk. De Vader heeft Zijn eniggeboren Zoon gegeven; de Zoon gaf Zichzelf; de Heilige Geest verheerlijkt Hem in de harten van verloren mensen. Hierin is de liefde van God geopenbaard dat Hij is neergekomen in ons vlees en bloed. Immers, Hij is Immanuël, God met ons.

Buiten Hem is geen behoudenis mogelijk. Alle deugden en deugdzaamheden of wat de mens ook voort zou mogen brengen, alles buiten Christus is volstrekt ongenoegzaam om de mens uit de vreselijke ellendestaat te verlossen en hem met God te verzoenen. Ieder die leunt op iets buiten Immanuël komt bedrogen uit. Alleen door Hem is de zaligheid voor verloren zondaren teweeggebracht.

Geestelijk verenigen

Dat maakt Hem dierbaar en volheerlijk in de ogen van een geheel ellendig en verloren mens. Hij Die ons vlees aannam, verenigt Zich ook geestelijk met de Zijnen. Door die vereniging wordt het echt Kerstfeest in ons hart. Door die vereniging worden wij in de gemeenschap met God teruggebracht. In Adam immers hebben wij allen ons uit die gemeenschap gezondigd en ons gemaakt tot voorwerpen van Gods toom. Alles in ons roept nu het oordeel van de eeuwige dood over ons uit en God kan van Zijn recht niet af of iets van Zijn eisen laten vallen. Maar verneem dan het onbevattelijk kerstwonder: Immanuël, God met ons. Zijn gramschap is gestild. Zijn recht is voldaan, de wet is van haar vloek ontwapend en de zonde ontkracht. (...)

Bent u zo iemand? Dan mogen wij u zeggen: 'O alle gij dorstigen, komt tot de wateren'. Immers is het geworden: 'Immanuël, God met ons'. Hoe lang staat u al van verre? Hoe lang doolt uw ziel om buiten God en Christus en Zijn zalige gemeenschap? Moet Zijn recht u verdoemen? Hij late u een welgevallen hebben aan de straf op uw ongerechtigheid en Hij late u in Immanuël die straf ontkomen en een recht ontvangen op het eeuwige leven. Immanuël, God met ons!

Van Christus' heilzame en blijde geboorte

Te zingen op de melodie van Psalm 58

Zijt welkome, o machtig Koning.
Zijt welkome, o kleine Kind.
Gij Die ons hebt alzo bemind,
Dat Gij verlaat des Hemels woning,
En komt in dit bedroefde dal,
Waar kruis en ramp Uw deel zijn zal.

O grootheid der verborgenheden,
God is in 't vlees geopenbaard.
Nooit kan dit zijn genoeg verklaard
Door 't zwak begrip van mensenreden,
Want zulk een grote wonderdaad
Al ons verstand te boven gaat.

O Schone boven alle schonen,
Die d' engelen doet hun luister aan
Gelijk de held're zon en maan;
Hoe komt Gij, dus veracht, U tonen,
En hebt in deze Uwe staat
Noch heerlijkheid, noch schoon gelaat.

O opgang uit des Hemels Zalen,
o Zonne der gerechtigheid,
Wie zou ooit hebben dit gezeid,
Dat Gij zo laag zou komen dalen?
O Schijnfel van Gods heerlijkheid,
Hoe is Uw glans zo neergeleid?

Hiertoe heeft U alleen bewogen
Uw grote goedertierenheid;
Die zag op onz' ellendigheid,
En werd verwekt tot mededogen.
Want daar was anders gene raad,
Om ons te stellen weer in staat.

Gij wordt hier klein en teer gevonden,
Opdat Gij ons zoudt maken groot.
Gij komt hier in gebrek en nood,
Opdat Gij ons zoudt t' allen stonden
Rijk maken door Uw arremood,
En geven steeds in overvloed.

Gij komt als vreemd'ling hier beneden,
Om ons te geven erfelijk
Tot ons huis 't Hemels Koninkrijk.
Gij wordt een Zoon des mensen heden,
Opdat Gij weder maken zoud',
Dat God ons voor Zijn zonen houdt.

Wat zullen wij U toch vergelden,
O machtig God, o Jezus zoet,
Voor al wat Gij aan ons hier doet?
Uw hoge lof kan niemand melden;
Maak Gij onszelve toch bekwaam
Om recht te loven Uwe Naam.

O Wonderkind, Uw stille zwijgen
In dit Uw nederig begin,
Geve ons de spraak en woorden in.
Uw zuchten en med'lijdig hijgen
Make onze flauwe geest verblijd,
Dat w' in U juichen t' aller tijd.

Willem Sluiter
(1627-1673)

Uit: 'Gezangen van Heilige en Godvruchtige stoffe.'

Biddende voetballers

In de berichtgeving over het WK-voetbal in Qatar werd onlangs vermeld dat verschillende leden van de Nederlandse ploeg openlijk voor hun geloof uitkomen en met elkaar bidden.

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Kranten als de NRC en de Volkskrant schonken daar uitgebreid aandacht aan. Sportjournalisten en anderen gaven daarbij blijk van hun verbazing. West-Europa is zo gesecculariseerd dat het gewoon opvalt wanneer bekende figuren toch gelovig blijken te zijn. Elders in de wereld ligt dat anders. Daar is het alledaagse leven veelal nauw verbonden met de godsdienst. Dat geldt ook voor de sportwereld. Het is dan ook niet toevallig dat het in de Europese ploegen vooral om zwarte voetballers gaat. 'Het geloof geeft me rust en kracht als ik dat nodig heb', zo zei de Togolees-Nederlandse Cody Gakpo. Maar niet elk geloof, lang niet elk geloof, is ook een waar geloof en niet elk gebed is ook een waar gebed. We kunnen ook verkeerd bidden. In de brief van Jakobus wordt daarvoor gewaarschuwd. 'Gij bidt, en gij ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt, opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt' (Jak. 4:3).

Waar zouden die voetballers om moeten bidden? In ieder geval ook dat God hun de kracht geeft om radicaal te breken met die door en door goddeloze en verdorven voetbalwereld die hen al jarenlang in zijn ban houdt en waar ze zich met hart en ziel voor inzetten. Maar helaas geven ze

er geen blijk van dat dat voor hen zwaar weegt. Veeleer is God een middel om daar nog succesvoller te worden.

Omkoperij en uitbuiting

Ditmaal is althans in Nederland de betrokkenheid bij het Wereldkampioenschap voetbal niet zo uitzinnig als in het verleden. Dat komt door Qatar. De regering van deze Arabische woestijnstaat heeft eerst met grof geld het bestuur van de FIFA, de wereldvoetbalbond, omgekocht om voor haar land te kiezen. Ten koste van alles wilde men dit evenement binnen halen en daardoor de aandacht van de wereld op zich vestigen.

Vervolgens zijn door Aziatische gastarbeiders in de woestijnhitte accommodaties en stadions gebouwd om de voetbalwereld royaal te kunnen ontvangen. Geld heeft men daar genoeg, maar aan een menswaardige behandeling van de arbeiders ontbrak veel. Naar schatting zijn er vele honderden omgekomen.

Als gevolg van al die misstanden voelen velen, die anders dolenthousiast zijn over dergelijke voetbalcompetities, zich nu toch wat ongelukkig. De kijkcijfers zijn duidelijk minder en je ziet het ook aan de 'versieringen' op straat. Gelukkig maar.

In de Tweede Kamer werd er dan ook over gedebatteerd of er regeringsleden naar Qatar moesten afreizen. Helaas gebeurde dat wel, maar de koning ging er in ieder geval niet heen.

Voetbalgekte

Maar ook los van Qatar zijn er voor ons redenen te over om niet mee te gaan in zo'n toppunt van voetbalgekte. Succesvolle voetballers worden zodanig bewonderd dat de term afgoderij hier zeker op z'n plaats is. Ze zijn ook veel geld waard. De grote publiciteit wakkert het competitie-element aan en jaagt de hartstochten op. Over heel de wereld volgt men het WK alsof daar iets gebeurt dat voor de mensheid geweldig belangrijk is. Met de zondag houdt men uiteraard geen rekening.

Overwinningen van het eigen land of de eigen club leiden tot grote feesten die niet zelden eindigen in grootscheepse vernielingen en massaal geweld. Rond stadions is vaak veel politie-inzet nodig om erger te voorkomen. Militante supporters bedreigen de leiding van de club als ze hun zin niet krijgen.

Spelers worden omgekocht om een bepaalde uitslag van een wedstrijd teweeg te brengen die bijna niemand verwacht had. Er wordt immers massaal gegokt op uitslagen van voetbalwedstrijden. Bij een onverwachte uitslag komt de hoofdprijs terecht bij degenen die de uitslag wisten omdat ze eerst de spelers hebben omgekocht.

Dat alles zou voor ons meer dan genoeg moeten zijn om afstand te houden van deze voetbalwereld. Helaas valt dat zwaar tegen. Naar we vrezen niet alleen onder jongeren, maar evenzeer onder ouderen.

Loopbaan

Overigens moeten we daarbij niet denken dat die sportverdwazing zo ongeveer het enige is waar we ons voor moeten hoeden. 'Ijdelheid der ijdelheden, zegt de Prediker, het is al ijdelheid!' (Pred. 12:8).

In zijn brieven ontleent de apostel Paulus een voorbeeld aan de toenmalige sportwereld. Bij een hardloophwedstrijd in de loopbaan zette men alles op alles om een kroon te ontvangen, ook al was die maar tijdelijk. Een verderfelijke kroon die geen waarde had voor de eeuwigheid.

De ware christen ontvangt echter een onverderfelijke kroon. Hij bedwingt zijn lichaam en brengt het tot dienstbaarheid aan God. 'Loopt alzo, dat gij dien moogt verkrijgen' (1 Kor. 9:24-27). Dat dit ons hele leven zou beheersen.

Boekennieuws

"De heraut van de Bruidegom", ds. S.W. Janse, uitg. De Banier, 176 blz., € 15,95.

De heraut van de Bruidegom

"Wat zal toch dit kindeken wezen", zo spraken de mensen uit Hebron. En... zij bléven zich verbazen over Johannes de Doper. Zijn krachtige verschijning, zijn soberheid, maar ook zijn indringende boodschap. Hij bleef in wezen een kind. In de kracht van zijn leven werd zijn kaars uitgeblazen, nog niet verteerd!

Mooi dat er een serie preken beschikbaar gekomen is van onze geliefde broeder ds. S.W. Janse, over de persoon en de prediking van Johannes de Doper. Persoon en prediking horen zo bij elkaar! Augustinus zei: 'Ik preek wat ik ben.' Dat gold in het bijzonder voor Christus, de Leraar ter gerechtigheid, ook voor Zijn heraut Johannes de Doper, en dat is ook zo bij ds. Janse. Als voorbeeld, in de zevende van de negen overdenkingen lezen we over de preek van Johannes waar geen reactie op kwam. Hij had het wél verwacht, maar het bleef weer stil. Ook daarin overkomt Gods knechten blijkbaar niets vreemds. We lezen over de preek die niet af lijkt te komen. In de drukte van de pastorie gebeurt zoveel: blz. 125: '...de telefoon, het volgende moment komt er mail binnen. Dan wordt er gebeld voor een begrafenis. De angst bekruipt je: hoe moet het toch zondag?' We zien de pastor zitten in de studeerkamer. De oplossing is enerzijds zo eenvoudig en anderzijds zó zelfverloochenend: 'Ziende op Jezus' (Joh. 1:36a). Wat is dát de vreugde

van het werk van de Doper geweest. Dat Kindeke gaf hem in de moederschoot al zoveel vreugde. Nu mocht hij een toegestuurde volk het Lam Gods verkondigen. Dit is en blijft de blijdschap in al ons (ambtelijke) werk.

Dit is een mooie serie preken om aan het begin van het kerkelijk jaar te lezen. De schrijver heeft een greep gedaan uit de stoffen rond Johannes de Doper. Hoewel het slotwoord van de Doper ontbreekt in dit boekje, 'Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem' (Joh. 3:36), doortrekt dit slotwoord wél deze negen preken. Het is de boodschap van het In Christus zijn óf buiten Hem, maar dan blijven onder de toorn van God.

ds. P.C. Vlot, Krabbendijke

"Laat ieder 's Heeren goedheid loven; verklaring van Psalm 118", Maarten Luther (vertaald en ingeleid door ds. P. den Ouden); uitg. Den Hertog, 127 blz., € 15,90.

Laat ieder 's Heeren goedheid loven; verklaring van Psalm 118

In 1530 verbleef Luther op de Coburg. Protestantse en roomse gelovigen zouden proberen om op de Rijksdag te Augsburg hun tweedracht bij te leggen. Omdat Luther door de ban was getroffen, was hij daar niet welkom en werd Melanchthon afgevaardigd. Luther ervoer zijn verblijf op de Coburg als een woestijn. Geplaagd door allerlei lichamelijke ongemakken kwam hij tot de slotsom: 'De duivel is met een hele delegatie bij mij op bezoek'. Toch was hij in staat om wat arbeid te verrichten, onder meer het schrijven van een uitleg over Psalm 118, die hij 'het heerlijk Confitemini' noemde.

Al eerder had Luther met krijt op de muur van zijn kamer Psalm 118:17 geschreven: 'Ik zal niet sterven, maar leven; en ik zal de werken des HEEREN vertellen'. Hij vatte daardoor weer moed en schreef: 'Hoewel alle psalmen en de hele Heilige Schrift mij lief zijn, omdat ze mijn enige troost en leven zijn, ben ik toch vooral aan deze psalm gehecht. Hij moet mijn psalm heten en zijn, want hij is voor mij erg nuttig geweest, en menigmaal heeft hij mij geholpen uit grote noden!'

Vers voor vers neemt hij de psalm door. Op de hem kenmerkende wijze schrijft hij naar aanleiding van vers 21: 'Dit is een vrolijk vers

en het zingt er lustig op los: Bent U niet een wonderbaar, liefderijk God, Die ons zo wonderbaar en zo vriendelijk regeert? U verhoogt als U ons vernedert; U maakt ons rechtvaardig als U ons tot zondaren maakt; U voert ons ten hemel als U ons ter hel nederstoot; U geeft ons de overwinning als U ons het onderspit laat delven; U maakt ons levend als U ons laat doden; U troost ons als U ons doet treuren; U maakt ons vrolijk als U ons laat schreien; U doet ons zingen als U ons laat wenen; U maakt ons sterk als U ons laat lijden; U maakt ons wijs als U ons tot dwazen maakt; U maakt ons rijk als U ons armoede zendt; U maakt ons tot heren als U ons dienstbaar maakt'. Echt, u moet deze uitgave zelf maar lezen!

A. Jobse, Dordrecht

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen

te Borssele,
ds. E.J. Boudewijn te Barneveld-Centrum;
te Capelle aan den IJssel-Middelwatering,
ds. H. van der Heiden te Wageningen;
te Drachten,
ds. C. van Krimpen te Yerseke;
te Krimpen aan den IJssel,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid;

te Rijssen-Noord,
ds. J. van Laar te Barneveld-Zuid;
te Rotterdam-Alexanderpolder,
ds. M.H. Schot te Hendrik-Ido-Ambacht;
te Woerden,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland.

Bedankt

voor Houten,
ds. W.A. Zondag te Dordrecht;

voor Vlaardingen,
ds. H.J. Agteresch te Werkendam.

VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM

Op vrijdag 13 januari vergadert de classis Rotterdam in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Barendrecht.

Aanvang 19.30 uur.

Namens de roepende kerk van Rotterdam-IJsselmonde
Scriba C.W. den Otter

Berichten

WEBINAR MELDPUNT SEKSUEEL MISBRUIK

Seksueel misbruik. We hopen dat het ons en onze omgeving voorbijgaat. De werkelijkheid is echter dat het binnen alle lagen van de bevolking en alle kerken voorkomt. De gevolgen zijn ingrijpend. Daarom is zorgvuldig handelen erg belangrijk als er sprake is van (een vermoeden van) seksueel misbruik. Het Meldpunt Seksueel Misbruik Reformatorische Kerken is daarvoor opgericht.

Op 31 januari en 16 februari 2023 verzorgt het Meldpunt een webinar over het vóórkomen en voorkómen van seksueel misbruik binnen kerkelijke relaties en gezinnen. De coördinator van het Meldpunt, Maria Vermeulen, bespreekt gedragspatronen rond misbruik en reacties van omstanders als misbruik wordt onthuld. Deelnemers krijgen richtlijnen om op een helpende en helende manier te reageren en krijgen informatie over de betekenis van het meldpunt voor slachtoffers, plegers en andere betrokkenen. Dit webinar is voor iedereen gratis toegankelijk. Het wordt tweemaal gehouden

om zoveel mogelijk mensen in de gelegenheid te stellen het te volgen. Vooral nodigen we ambtsdragers en kerkelijke gezagsdragers uit. Na aanmelding neemt u anoniem deel. Het webinar wordt live uitgezonden van 20.00 tot 21.00 uur. Aanmelden kan door een e-mail te sturen naar: info@meldpuntrefkerken.nl (graag datum van deelname vermelden).

Het Meldpunt is dagelijks tijdens kantooruren bereikbaar onder nummer: 06-10815664.

Voor meer informatie:

www.gergeminfo.nl/meldpuntseksueelmisbruik
www.gergeminned.nl/seksueel-misbruik
www.oudgereformeerdegemeenten-innederland.nl

JAARLIJKSE ISRAËLDAG

Het Deputaatschap voor Israël organiseert de jaarlijkse Israëldag op 28 december in het kerkgebouw van Tricht-Geldermalsen (Laan van Leeuwenstein 10). Het thema is 'Tot jaloersheid verwekken'. Tijdens het morgenprogramma (aanvang 10.00 uur) wordt dit uitgewerkt door ds. M.L. Dekker (Nazareth), ds. I.L. Zöld (Budapest) en evangelist Asaf Pelled (Amsterdam/Antwerpen). In het middagprogramma (vanaf 13.30 uur) is er een uitwisseling met vragen uit de zaal aan de sprekers. Voor de kinderen is er een speciaal programma, hiervoor

graag vooraf opgeven. Voor de kleinsten is er een crèche. Voor meer informatie of opgave kinderprogramma en crèche zie www.israeldag.nl of bel 0348-489929.

WORD DANIËLABONNEE

Met Daniël willen we alle jongeren in de gemeenten bereiken. Helpt u mee? We hebben daarvoor een mooie actie. Nieuwe abonnees betalen in 2023 slechts 22 euro voor 22 nummers. Dit actieabonnement wordt na 2023 omgezet in een gewoon abonnement. Na 2023 is het maandelijks opzegbaar. Wordt u zelf abonnee of geeft u een abonnement cadeau? Ga naar jbbg.nl/daniel.

VIDEO VAN EVANGELISATIE

'Kerst 2022. De energierekening rijst de pan uit. We hebben allemaal te maken met inflatie. Onbetaalde rekeningen stapelen zich op'. Met deze woorden begint de kerstvideo die EVGG dit jaar uitbrengt. Maar vervolgens komt de echte boodschap: 'Met Kerst kwam de Heere Jezus naar de aarde om de grootste onbetaalbare rekening van de mensen te voldoen'. Verspreid u deze kerstboodschap? U vindt de video op bijbelcentrum.nl

OUDEJAARSACTIE EDE

De Petrankerk te Ede organiseert op 31 december (9.30-11.00 uur) een verkooppunt voor oliebollen en appelbeignets

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

t.b.v. de aflossing van het kerkgebouw. Voor informatie en bestellingen (tot en met 27 december): marcovandenbrink@live.nl of tel. 06-20409907.

ZANGAVONDEN

Krimpen a/d IJssel - Sebakerk, vr. 23 dec., 19 uur, Seba-gemengd koor o.l.v. Arie van der Vlist, Seba-kinderkoor o.l.v. Ineke van Buuren, Arjan Kuiper, orgel; collecte t.b.v. Bijzondere Noden.

Middelburg - Nieuwe kerk ma. 26 dec., 19.15 uur, chr. samengesteld mannenkoor Zeeland o.l.v. Ron van Ommen, Arjan Wouters, orgel; leiding G. van Veldhuisen uit Waarde, toegang vrij.

Tiel - Maartenskerk, do. 29 dec., 19.30 uur, oudejaarssamenhang met Betuwse Bovenstemgroep, Pieter Heykoop, orgel, leiding ds. W. Mouw; collecte voor Bijbels voor Moldavië, toegang vrij.

Veen - Kerk Geref. Gemeente,

Veensesteeg woe. 28 dec., 19.30 uur, gem. koren Comt nu met Sangh en Vox Humana o.l.v. Warno Ruting en Marien Stouten, Reinier Korver en Warno Ruting, orgel; leiding ds. E. Bakker; collecte voor nieuwbouw kerk.

Waarde - Adullamkerk Geref. Gemeente, zat. 24 dec., 19.15 uur, chr. samengesteld mannenkoor Zeeland o.l.v. Ron van Ommen Arjan Wouters, orgel; collecte voor bouwfonds.

Kerkdiensten

ZONDAG 25 DECEMBER 2022

1^E KERSTDAG

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 17.00 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 16.00 uur ds. W. Silfhout; Berkenwoude 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Bodegraven 19.00 uur ds. G.J. Baan; Borssele 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; Brakel 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Capelle aan den IJssel-West 10.00 en 18.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dinteloord 14.30 uur ds. M. Blok; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 15.00 uur ds. J. Schipper; Dordrecht 10.00 en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; Eindhoven 18.00 uur stud. R.T. Michielse; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 17.30 uur stud. J.M. Evers; Enter 9.30 en 15.00 uur stud. J.M. Evers; Ermelo 14.30 uur ds. H. van der Heiden; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en

16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Haamstede 18.30 uur ds. M. Boersma; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Hoofddorp 18.30 uur ds. P. Mulder; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Schot; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur ds. W. Harinck; Kampen 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Kamperland 14.30 uur ds. M.L. Dekker; Kapelle-Biezelinge 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur stud. J.C. Kriekaart; Kesteren 12.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 18.30 uur ds. J. IJsselstein; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen aan den IJssel 19.00 uur stud. A.E. Brijder; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. P. Mulder; Lelystad 19.00 uur ds. J.B. Huisman; Lisse 19.00 uur stud. J.C. Kriekaart; Marknesse 19.00 uur ds. A. Verschuure; Meeuwen 14.30 uur ds. E. Bakker; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. M. Karens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur stud. A.E. Brijder; Nieuw-Beijerland 9.30 en

18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 uur ds. C. Harinck en 14.00 uur ds. A.P. Baaijens; Nieuwer Ter Aa 15.00 uur ds. J. Beens; Nieuwerkerk 14.30 uur ds. S. Maljaars; Nijkerk 19.00 uur ds. B. Labee; Nunspeet 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 14.30 uur ds. K. Boeder; Oosterland 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Opheusden 9.30 en 15.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Oude-Tonge 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; Oudemirdum 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Poederoijen 14.30 uur ds. A.A. Brugge; Poortugaal 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Poortvliet 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Puttershoek 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 14.30 uur ds. P.C. Vlot;

“

DE ALGEMENE REGEL IS DAT WE DE VREDE MOETEN NAJAGEN, ZELFS ALS ZE SCHIJNBAAR VOOR DE MENSEN WEGVLUCHT.

JAMES DURHAM

Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; Rotterdam-Centrum 9.30 en 15.00 uur stud. J. Janse; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; Sint Annaland 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Sliedrecht 9.00 en 16.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 19.00 uur ds. M.H. Schot; Sprang-Capelle 9.30 en 15.00 uur stud. R.T. Michielse; Stolwijk 19.15 uur ds. G.W.S. Mulder; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde-De Vecht 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingingen 15.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Vlissingen 9.30 uur ds. M.L. Dekker en 16.00 uur ds. C. Harinck; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 15.00 uur ds. A. Schreuder; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Silfhout; Wolphaartsdijk 18.30 uur ds. M. Karens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 uur ds. J. Schipper en 15.30 uur ds. F. Mulder; Zoetermeer 15.00 uur ds. H. Brons; Zwijndrecht 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. D.W. Tuinier.

MAANDAG 26 DECEMBER 2022 2^E KERSTDAG

Aagtekerke 9.30 uur ds. A.P. Baaijens;
Alblasserdam 9.30 uur ds. W.J. Karels;

Amersfoort 9.30 uur ds. W. Visscher;
Barneveld-Centrum 9.30 uur (H.D.) ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 uur ds. A. Schreuder; Boskoop 9.30 uur ds. G. Clements; De Valk-Wekerom 9.30 uur ds. B.J. van Boven; Dirksland 10.00 uur ds. K. Boeder; Ede 9.30 uur ds. J.B. Huisman; Elspeet 10.00 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp; Ermelo 9.30 uur ds. J. Schipper; Genemuiden 9.30 uur ds. A. Verschuure; Gouda 9.30 uur ds. P.J. de Raaf; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. C. Sonneveld; Hilversum 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Hoofddorp 9.30 uur stud. R.T. Michielse; Kampen 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kesteren 12.30 uur ds. D. de Wit; Klaaswaal 9.30 uur (H.D.) ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 9.30 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen aan den IJssel 9.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Kruijningen 9.30 uur ds. G. Hoogerland; Lisse 10.00 uur stud. J.C. Kriekaart; Meliskerke 9.30 uur stud. A.E. Brijder; Middelburg-Centrum 9.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. M. Boersma; Middelharnis 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; Naaldwijk 9.30 uur ds. W. Silfhout; Nieuw-Beijerland 9.30 uur ds. H.A. van Zetten; Nijkerk 11.15 uur ds. A. Schot; Nunspeet 9.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 9.30 uur ds. J.W. Verweij; Opheusden 9.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 uur ds. S. Maljaars; Oudemirdum 19.00 uur ds. A. Verschuure; Poortvliet 11.00 uur ds. C.J. Meeuse; Rheden 10.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. L. van der Kuijl; Rijssen-West 9.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur stud. J.M. Evers; Scherpenisse

9.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 uur ds. J. Beens; Sint Annaland 9.00 uur ds. C.J. Meeuse; Sliedrecht 9.00 uur ds. A.T. Huijser; Stolwijk 10.00 uur ds. C. van Krimpen; Terneuzen 10.00 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde-De Vecht 9.30 uur stud. J. Janse; Tholen 10.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. A.A. Brugge; Uddel 10.00 uur ds. C.A. van Dieren; Urk 10.00 uur ds. A.J. de Waard; Veenendaal 9.30 uur ds. B. Labee; Waardenburg 10.00 uur ds. G. Pater; Wageningen 10.00 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.30 uur (H.D.) ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 uur ds. J. de Kok.

VRIJDAG 30 DECEMBER 2022 OUDEJAARSDIENSTEN

Eindhoven 19.30 uur ds. W. Harinck; Haamstede 19.00 uur ds. G.J. Baan; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. S. Maljaars; Naaldwijk 19.45 uur ds. P. Mulder; Oostburg 19.30 uur ds. M. Karens; Sint Philipsland 19.00 uur ds. J.M.D. de Heer.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 25 DECEMBER 2022 1^E KERSTDAG

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIESAMENKOMST MAANDAG 26 DECEMBER 2022 2^E KERSTDAG

Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 10.30 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser.

Advertenties

Wij wensen familie, vrienden, bekenden, (emeritus)predikanten, predikantsweduwen, studenten en kerkenraden allen Gods onmisbare zegen toe voor de kerstdagen en voor het nieuwe jaar 2023.

Fam. ds. K. Boeder
Dirksland

Langs deze weg willen wij familie, vrienden, (em)predikanten, studenten, predikantsweduwen en kerkenraden Gods onmisbare zegen toewensen voor 2023.

Fam. C.L. Hage-Baaij
Kruiningen

TE HUUR te Zoetermeer
Gemeubileerd 3-kamer appartement
(woonkamer met open keuken die net nieuw is, 2 slaapkamers, badkamer) met o.a. goede akoestische piano. Op begane grond is een kelderbox. In rustige wijk op 1e etage, 5 min. fietsen naar treinstation.
Voor €975,- p/m, vanaf 1 febr. 2023, voor bepaalde tijd van max. 2 jaar. Exclusief gas, licht, water en internet.
Foto's zijn op te vragen via 06-42876498 (telefonisch/Whatsapp). Ook geschikt voor 2 studenten.

D.V. heel december 3e tweedehands boek gratis*, in de winkel en online.
Wesselseweg 178-2, Kootwijkerbroek
www.deboekenkamer.nl

Eenzaam, beperking, eenverdiener, rouw of armoede? Stichting kleinsteun.nl luistert en steunt! 06-34180256
jong en oud (bel)maatjes & lotgenoten

Laatste preken van JC Philpot dl 1-5 à €10,-.
Preken van John Kershaw dl1+2 €25,-.
William Gadsby dl 1-3 à €10,-.
078-6933783 Luisterpreken: hetbraambos.nl

Siloah
ZORGGROEP SIRJON

Kom werken of helpen bij Saron

Kom jij van betekenis zijn voor mensen met een beperking in Geldermalsen? In onze nieuwe locatie Saron wordt het aantal cliënten D.V. uitgebreid. We zoeken daarom begeleiders en coördinatoren zorg. Ook zijn er weer nieuwe vrijwilligers nodig voor de bewoners. Word fiets-, wandel-, zwem- of sportmaatje, gastgezin of kom de was vouwen.

Solliciteer via siloah.nl/vacatures.

Nieuwe uitgaven van Gebr. Koster

€ 22,90

J.C. Philpot
Door Baca's vallei
Woorden voor iedere dag des jaars voor Sions pelgrims
Dit dagboek is opnieuw vertaald door mw. drs. G.H.C. Pas-Donker.
Geb. 400 blz.

Deze vertaling werd mede mogelijk gemaakt door Providence Chapel, Croydon Charity in Engeland.

€ 26,90

ds. C.A. van Dieren
Hizkia
Bijbelzeringen over het leven van koning Hizkia.
Het leven van Hizkia biedt ons vele praktische en geestelijke lessen.
Geb. ca. 250 pag. per deel.
Per deel € 26,90

2 delen samen
€ 49,90

€ 17,50

Ds. G. Hoogerland
Verwachting Israëls
In dit derde en laatste deel met preken over het leven van Jakob schittert opnieuw Gods trouw over Jakob.
Geb. 200 blz.

€ 59,90

Ds. A. Verschuure
Sions leer- en troostboek
In 59 preken wordt de Heidelbergse Catechismus verklaard. Elke preek behandelt bij de uitleg van de Zondagen ook een gedeelte uit de Bijbel.
Geb. 845 blz.

€ 15,90

Ds. B.J. van Boven
Bevestigd als de maan
In zeven overdenkingen wordt stilgestaan bij diverse Bijbelteksten waarin de maan centraal staat.
Geb. 154 blz.

Welkom in onze winkel, of bezoek onze webshop gebrkoster.nl

verkrijgbaar bij de boekhandel

Uitgeverij Boekhandel
Gebr. Koster
Nairacstraat 17, Barneveld
tel. 0342 - 41 69 86

Gorinchem
 Grote Kerk
 Zaterdag 14 januari 2023
 Niet-Ritmische Nieuwjaars-
 Psalmzangavond met Bov.
 Organist: Arthur de Jong
 Spreker Ds. A. Verschuure
 Collecte: GBS
 Aanvang: 19.00 uur
 Toegang gratis
 Kerk is verwarmd
 Bij de uitgang warme hapjes

www.scheurfotokaarten.nl
 Luxe fotokaarten voor elke gelegenheid.
 Een scherpe prijs voor de verkoping op uw
 eigen vereniging en/of goede doel.
 0317-616735 / 06-51564461

**Reformatische Psychologenpraktijk
 Nederland** biedt identiteit bewuste
 behandeling en begeleiding aan volwassenen,
 jongeren en kinderen met psychosociale en
 psychologische vragen en problemen.

Tevens voor mediation, conflictantering, assessments,
 coaching en zakelijke advisering.

Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
 Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
 0344 - 667042 of info@rpnederland.nl

www.rpnederland.nl

**Voor onderhoud
 en reparatie
 van uw orgel**

JOHANNUS - EMINENT
 VISCOUNT - DOMUS - CONTENT

06 12 28 72 98 / willemsorgeltechniek.nl

Willems
 orgeltechniek

**begrafenisverzorging
 Den Hollander**

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u
 gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09
 ✉ info@tdenh.nl
 🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

TRADITIONELE OUDEJAARSSAMENZANG
 MAARTENSKERK TIEL • 19.30 uur / Toegang vrij
D.V. DONDERDAG 29 DECEMBER
 m.m.v. Betuwse Bovenstemgroep
 Collecte: Bijbels voor Moldavië
 Organist: Pieter Heykoop - Leiding: Ds. W. Mouw
Na afloop... gratis oliebol !

JOH.DEHEER
 toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
 PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
 3364 AE Sliedrecht
 Tel.: 0184-419 611

Welkom terug
 op ons bungalowpark!

De Verrassing
 Bungalowpark

AL 65 JAAR
 VERRASSEND OP TEXEL

www.deverrassing.nl
 0222 318906

Begrafenisverzorging
Corné Vader, Arnemuiden
 Tel. 0118 – 60 25 00
 Eenvoudig, Betrokken & Stijlvol
 Vraag gratis en vrijblijvend het boekje aan:
 Zó wil ik het. *Handreiking voor het
 regelen van mijn begrafenis.*
 www.cornevader.nl
 info@cornevader.nl

ANDANTE
 -orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
 Monarke
 Content
 Domus
 Viscount
 Mixtuur**
 (Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavier)
 * Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
 * Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

DUIFHUIZEN
Tassen & koffers

**WIJ ZIJN OP ZOEK
 NAAR JOU!**

Word jij onze nieuwe
 Duifhuizen ambassadeur als

FILIAALMANAGER IN

Ede?

Ben jij enthousiast,
 doelgericht en voorzie jij
 onze klanten graag van
 passend advies?

Ga dan snel naar **www.duifhuizen.nl/vacatures/** en solliciteer!

VerkeerstheorieVanWijngaarden
Je rijbewijs halen? Leer hier je theorie!

RD geeft mij bezinnende duiding van het alledaagse, snelle nieuws.

Matthea | Recruiter

rd
 reformatorisch dagblad

De een leest graag persoonlijke verhalen, de ander zoekt verdieping bij het nieuws. Maar allemaal hebben we behoefte aan zicht op het Bijbelse perspectief in ons bestaan. Het RD wil helpen verder te kijken dan jezelf. **RD, de krant voor het hele verhaal.**

Scan mij

Het RD is er ook voor jou.
 Ga naar rd.nl/saambinder
 Ontdek het RD 4 weken lang vanaf 4 euro.

Bureau Mark.

Luisteren, met oog voor elkaar.

+31 (0)6 53 29 69 57
 mark@bureau-mark.nl

bureau-mark.nl

DE APP MET DUIZENDEN CHRISTELIJKE MUZIEKEN VERTELCD'S

Makkelijker dan een cd-speler

FamilyStream

Luister nu gratis 1 maand mee!

www.familystream.com

Leer-avonden in de spiegel van de christelijke traditie

Waar komen wij als christenen vandaan, waar staan we, en hoe blijven we staande in een samenleving die steeds liberaler en onverdraagzamer wordt?

Bent u op zoek naar grondige vorming, verdieping en verrijking? Op **12 mooie avonden** lezen én bespreken we teksten uit onze eigen christelijke traditie.

**DOCENT GEHELE CURSUS:
 DR. BART JAN SPRUYT**

In de spiegel van de christelijke traditie

Start donderdag 19 januari 2023

Gouda

€ 165,00
 Of meld u aan per avond voor € 17,50

Meer informatie of aanmelden? Ga naar
www.leskamer.nl

HELPT U MEE DE WAARHEID TERUG TE BRENGEN IN DUITSLAND?

Wij weten de weg om uw gaven daar goed te besteden! Zie onze website www.svvhed.org voor informatie. Voor giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

STICHTING VRIENDEN VAN
 HEIDELBERG & DORDRECHT

Praktijk den Uijl

- ♥ HULPVERLENING
- ♥ COACHING
- ♥ TRAINING
- ♥ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Op zoek naar een
GOEDKOPE ACHTZITTER?

Kinder **ACHTERBANK.NL**

Als achterom kijken pijn doet en
vooruit kijken zorgen geeft...

Somber
Verdriet
Vragen en twijfels
Opvoeding
Relatie

*Je hoeft het
niet alleen
te doen*

www.coachpraktijk-Eigenwijs.nl
06-15604697
Westmaas - Elperst

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER

Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641

E info@phvanderleer.nl

M 06 - 46376232

W www.phvanderleer.nl

Masculine Herbal Complex van Neolife

Kruidentablet, speciaal voor mannen

* voor een goede gemoedstoestand

* draagt bij aan gezondheid en vitaliteit

Dec. aanb. | Kommie 06-34826766

www.naturalhealthproducts.nl

**TE KOOP in KRIMPEN AAN DEN
IJSEL, ruime vrijstaande woning,**
geheel voorzien van kunststof kozijnen
en dubbele beglazing, 6 slaapkamers,
instapklaar, dicht bij kerken, scholen,
winkels. Voor meer info: 06-22701379

Draag bij aan training voor pastors in India!

Help NET Foundation
om voorgangers in India
Bijbelgetrouw op te leiden.

netfoundation.nl/doneer_saambinder
of doneer op NLO8RABOO126930619

Helpt u
mee?

net wereldwijd
bijbelgetrouw
onderwijs

Werk met impact? DAT VIND JE IN DE RANDSTAD

Leerkracht groep 1/2

3-4 dagen per week, zo snel mogelijk

Leerkracht groep 7/8

2 dagen in overleg, zo snel mogelijk

**Eben-
Haëzerschool**
'S-GRAVENZANDE

Kijk voor meer informatie op:
www.ehssg-mantum.nl

Leerkracht groep 1

1-3 dagen per week, vanaf februari 2023

Leerkracht groep 5/6

4 dagen tot fulltime, vanaf april 2023 (of eerder)

**Johannes
Calvijnsschool**
VLAARDINGEN

Kijk voor meer informatie op:
www.jcsvl-mantum.nl

Leerkracht groep 0 (instroomgroep)

2-3 dagen per week, per 6 maart 2023

Leerkracht middenbouw

3 dagen per week, per 5 juni 2023

**School
met de Bijbel**
BENTHUIZEN

Kijk voor meer informatie op:
www.smdb-mantum.nl

Invalleerkracht
meer iets voor jou?
Wij komen graag in contact!

WWW.MANTUM.NL

Maak gebruik van onze service aan huis.
Prachtige collectie PVC vloeren.
Voor advies, egaliseren, leveren en leggen.
06-19557166 De Vloerenkoning.nl

**Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl**

- Psychosociale & psychologische hulpverlening
- Huwelijk & relaties
- Seksuologische hulpverlening
- Toerusting & preventie
- Gastopvang
- Schoolmaatschappelijk werk
- Hulp bij gameverslaving
- Mediation & coaching

Het bieden van professionele, psychosociale hulp bij al
jouw levens- en gezinsvragen, dat is onze missie. En altijd
vanuit een heldere, christelijke identiteit.

De Vluchtheuvel biedt meer!

W stichtingdevluchtheuvel.nl • T 0113 - 213 098

Bedankt voor uw steun.

Mogen we ook in **2023** op u rekenen?

Eindejaarsgift overmaken of de video bekijken?
Ga naar jbgg.nl/eindejaarsgift of scan de QR-code.
U kunt ook zelf een overschrijving doen:

NL95 INGB 0002361133 t.n.v. Jeugdbond Ger.
Gem. te Woerden o.v.v. 'eindejaarsgift'.

verbindt jongeren

Werken waar liefde woont

Ben jij een coachende en inspirerende leidinggevende?
Denk je innovatief en kun je anderen enthousiasmeren?
Ga dan bij ons aan de slag als:

Teamleider Zorg

- Beth-San Moerkapelle
- Amandelhof Capelle aan den IJssel
- Rehoboth Goes

Wil je meer weten?

Neem dan contact op met recruiter Marieke de Goffau - Smits
☎ 088 - 587 0055 📞 06 - 211 368 91 ✉ m.h.degoffau@cedrah.nl

cedrah.nl/werkenbij

Cedrah
Wonen • Zorg • Diensten

Kraamzorg in een vertrouwde sfeer

Tevredenheid door kwaliteit, met behoud van identiteit.

Meer informatie: 0187-48 91 73
Aanmelden: www.shgzorg.nl

Wij zoeken oproepkrachten. Interesse?
zorgmanager@shgzorg.nl - 06 40 95 37 61

Ervaren **hulp in de huishouding** gevraagd, **Soest**. Dagen en uren in overleg. Info: 06-20877901

Bijzonder mooie eindejaarsgeschenken in de boekhandel: 'Drieërlei zuchten', ds. G.P. van Nieuw Amerongen en 'Oud-Nieuwjaar', ds. E. Venema, www.ramshoorn.nl

Stijlvolle **rouw - gelegenheid - doopkleding**
www.kindergelegenheidskleding.nl

Boek nu chalet Gortel voor 2023. Het hele jaar een fantastische plek. Midden op de Veluwe. Meer info op www.chaletgortel.nl of bel direct naar 0578-662229

VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR
AAN HUIS

06 - 36 29 43 14
wiltraamdecoratie.nl

Steun een evangelist

"Want de liefde van Christus dringt ons."
De druk is groot. Help het Woord doorgeven in Azië.

PROJECT 2022-11

Ondersteuning evangelist: € 25,- per week

Bonisa

Doneer veilig en eenvoudig via WWW.BONISA.NL
of op rekening: NL29RABO 0336 554613

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E givanaalst@klicksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@klicksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klicksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,47 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

EEN LIED IN DE HERBERG

EEN JAAR NADAT MOEDER WAS GESTORVEN, STOND HENDRIK BIJ HET GRAF VAN ZIJN VADER. KLAAS VELDHOVEN STOND NAAST HEM. MENEER RIPS LEIDDE DE BEGRAFENIS. VROUW VELDHOVEN EN ARIE WAREN OOK AANWEZIG.

'Wat een zware praat', mompelde een stamgast.
'Stil toch', zei een ander. 'Zo praatte mijn vader vroeger ook.'
'Ja, maar jij niet', zei de eerste weer.
Hendrik keek achterom. Schot en Schimmel waren ook gekomen. Natuurlijk, dat waren de zaterdagavondgasten.
'Hendrik, ga maar met mij mee', zei Klaas na afloop van de dienst. 'Je moet ons huis maar als jouw thuis beschouwen, Hendrik. We zullen een kamer voor je vrijhouden.'
'Bedankt, Klaas', antwoordde Hendrik.
Hendrik opende de brief. 'Klaas, ik ben aangenomen!' riep hij.
'Fijn, jongen', antwoordde Klaas. 'Maar het zal geen gemakkelijk werk zijn.'
'Nee', antwoordde Hendrik. 'Ik ben er toch heel blij om. Het gaat me niet om mijn gemak, of om er beter van te worden. Als ik mijn leven maar in de dienst van de Heere mag besteden, Klaas. Tot eer van Zijn Naam en tot zegen van de naaste.'
Hendrik stond op. 'Voorlopig ben ik een tijd afwezig.'
'Je bent altijd welkom', zei Klaas. 'Dat weet ik', antwoordde Hendrik.
Hendrik stond weer voor de kazerne. Hij wist dat in dat gebouw wel veel soldaten woonden, maar dat er maar weinig Bijbels aanwezig waren. Maar wat stond er ook alweer op het schilderij in het militaire tehuis waar hij vroeger vaak kwam? 'Vreest God, eert de koning'. Daar moest hij steeds aan denken.
Hier, in de kazerne, wilde hij zijn schat graag brengen. Binnen de muren van de verblijven waarin hij zelf zo'n belangrijke tijd had doorgebracht. Hij stapte naar binnen.
'Goedemorgen', groette hij. Hij zette zijn tas op een tafeltje. Er kwam een soldaat naar hem toe. Even later stond er een groep je nieuwsgierige soldaten om Hendrik heen.

VERVOLGVERHAAL | GEESJE VOGELAAR-VAN MOURIK - uitg. Gebr. Koster

Donkere dingen

Heb je weleens een zonsopgang gezien, van pikdonkere nacht tot klaarlichte dag? Zoiets moet je zelf ervaren.

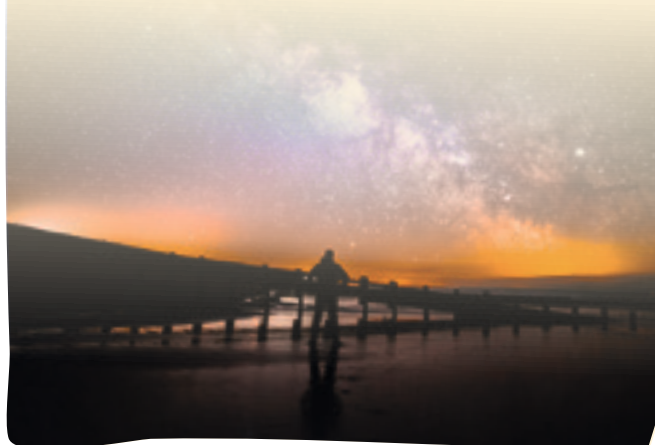
Het was donker om mij heen, koud en mistig. Zwarte wolken trokken weg, sterren kwamen tevoorschijn. Een paar lichtstralen kondigden de morgen aan. Van minuut tot minuut drong het licht verder door. De mist loste op in de nieuwe dag. De zonsopgang was ten slotte compleet!

Lang duurden de drie dagen duisternis in Egypte. Job noemde zijn ellende: de duisternis zelf. Paulus beleefde zwarte nachten op zee. Gelukkig werd het voor beiden weer licht. Er zijn moeilijke dingen op onze levensreis. Ziekte en zorgen, angst en eenzaamheid, andersgerichtheid, noem maar op. Maar toch is dat alles nog niets vergeleken bij Jezus' lijden in de drie-urige duisternis: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' Toch, de dood had niet het laatste woord.

Het leven is een vreemde reis. Donker en koud zijn de nachten in Oekraïne. Het voelt als zonder licht fietsen in het pikdonker, of plotselinge lichtuitval thuis. In deze decembermaand roept de wereld wel om Kerst, helaas niet om Jezus. Wat erg als Bijbellezen zelfs verboden wordt. Als Gods kinderen wegvallen. En als ruzie de vrede in de kerk verstoort. Ons hart is een donker ding als je Gods weg niet meer begrijpt. Als het anders gaat dan je dacht. God verbergt Zich en Hij lijkt mijlenver weg. Het leven is een vreemde reis, ons hart een donker ding, dichtte Martinus Nijhoff. In zo'n wereld wordt het Kerst. Hij heelt gebrokenen van harte. David zag in zijn laatste woorden (zie de leestip) uit naar die zonsopgang: 'Hij zal zijn gelijk een licht des morgens, wanneer de zon opgaat, des morgens zonder wolken'. Heerlijk verlangen! De mist trekt op, het Licht breekt door. Het donkere hart krijgt nieuwe moed. Zo'n Kerst wens ik jou en je vrienden van harte toe!

Leestip: 2 Samuël 23:1-7

P.C. BEEKE, MIDDELBURG

Ds. Labee over:

Die, met ons lot bewogen

Vooraf rond de Kerstdagen zingen we uit de berijmde Lofzang van Zacharias, ook vers 4. Kan dat eigenlijk wel als er een zinsnede in staat, die niet gegrond lijkt te zijn op Gods Woord?

Nauwkeurig onderscheiden
We hebben al eens eerder geschreven over vragen die berijmde psalmen oproepen. Die lijn kunnen we doortrekken naar de 'Enige gezangen' die opgenomen zijn in ons psalmboek. Soms brengt de psalmberijming van 1773 een nieuwe element in, dat we onberijmd niet terugvinden. Dat is op zichzelf genomen niet zo erg, want een psalmberijming staat beneden Gods geïnspireerd en onfeilbaar Woord. Het is wel weer aardig enkele berijmingen te vergelijken. De meeste gemeenten van ons kerkverband zingen met de vraagsteller:

*Dus wordt des Heeren volk geleid,
Door 't licht dat nu ontstoken is,
Tot kennis van de zaligheid,
In hunne schuldvergiffenis;
Die nooit in schoner glans verscheen
Dan nu, door Gods barmhartigheên,
Die, met ons lot bewogen,
Om ons van zond' en ongeval t' ontslaan,
Een ster in Jakob op doet gaan,
De zon des heils doet aan de kimmen staan.*

Er zijn nog enkele gemeenten die de berijming van Datheen zingen:

*Dat gij den volke vroeg en spaad'
Zijn zaligheid moogt verkonden;
Dewelk' inzonderheid bestaat
In vergeving zijner zonden.
Door Gods goedheid, Die ons allein
Heeft als een zon uit 't oosten rein,
Bezocht en niet vergeten;
Opdat Hij ze mochte verlichten klaar,
Die in de duist're schaduw zwaar
Des doods dus lange hebben gezeten.*

Tenslotte laten we hier de berijming van 'onze' ds. C.J. Meeuse volgen:

*Gods volk ontvangt de wetenschap
en kennis van hun zaligheid
als Hij hen leidt, van stap tot stap,*

*in 't spoor van Zijn gerechtigheid,
waarbij Hij hun de schuld vergeeft
door wat al eeuwig in Hem leeft:
barmhartigheid, bewogen
door 't welbehagen dat God eigen is
en waarvan nu getuigenis
geeft Die de Opgang uit de hoogte is.*

Is nu de berijming van 1773 echt uit de bocht gevlogen? Persoonlijk menen we van niet, mits we het nauwkeurig onderscheiden. Want oppervlakkig gezien, lijkt er een remonstrantse dwaling verklankt te worden. Wijlen ds. F. Mallan (1925-2010) heeft kernachtig in een kerstpreek een goed woord hierover gesproken: 'En dan wordt er gezegd: God is niet met het lot van de mens bewogen geweest. In de eeuwige verkiezing is God ook niet met het lot van de mens bewogen geweest. Het hoofddoel in de verkiezing is de verheerlijking Gods geweest. En Hij heeft vrij en soeverein verkoren tot de zaligheid. Hij heeft geen deugd van de mens in aanmerking genomen en Hij heeft ook de ellende van de mens niet in aanmerking genomen. Dus Hij is - wat dat betreft - niet met ons lot bewogen geweest. Hij is in Zichzelf bewogen geweest. Maar we hebben de Raad des Vredes of het Verbond der verlossing wel te onderscheiden van de Goddelijke verkiezing, al is die Raad des Vredes ook van eeuwigheid geweest. Maar in die Raad des Vredes of dat Verbond der verlossing zag God de door Hem verkorenen als gevallen voor Zich en zag Hij ze in die diep ellendige staat. En dan is Hij wel (daar het de voorwerpen van Zijn liefde waren) met hun lot bewogen geweest. En zo is in die Raad des Vredes ook de weg geopend, waardoor God Zijn barmhartigheid zou kunnen bewijzen'.

Stamelen

Elke berijmer moet zich ter wille van het rijm en het metrum bepaalde vrijheden veroorloven. Daarmee blijft het altijd wat stuntelen. Maar als het gaat om het eeuwig raadsbesluit van God kunnen we alleen maar stamelen. Want zeker deze zaken gaan ons begrip ver te boven. Wat is het dan belangrijk dat we nauwkeurig spreken en onderscheiden over dit deel van de geloofsleer. Zoals het is uitgelegd mag u dus meezingen, ook in de berijming van 1773...

Wel blijft er nog één vraag over: lezer(es), is die ster, heenwijzend naar de gekomen Zaligmaker, opgegaan in uw hart?

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

